

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Пономаренко Юрій	ІНСТРУМЕНТИ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	198
Попова Діана	ПІДПРИЄМНИЦТВО У ВОЄННИЙ ЧАС: АДАПТАЦІЯ, ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ	202
Рибак Андрій	ПРЕЗУМПЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ У ПРАКТИЦІ ЄСПЛ ЩОДО ЗНИКНЕНЬ, НЕЗАКОННИХ ЗАТРИМАНЬ ТА СМЕРТЕЙ У ЗОНІ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	205
Рожко Ілона Герасимович В.	АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ УТИЛІЗАЦІЇ РОСЛИННИХ РЕШТОК У КОНТЕКСТІ ДОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	209
Сафонов Олександр	ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ В СФЕРІ АПК	212
Слободяник Тетяна, Шевченко Захар	РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	214
Старченко Анастасія Кириченко Сергій	ВНУТРІШНІЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	217
Тимирязнова Марія	ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗМІНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	221
Ткаченко Катерина, Бобокал Олена	РОЛЬ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	224
Товпига Карина Ковбан Андрій	РЕКВІЗИЦІЯ ТА КОНФІСКАЦІЯ ЯК ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ	227
Тритяк Марія Шевчук Вікторія	ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	230
Чайка Тетяна	ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАМІНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ І ПРОБЛЕМИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДЛЯ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	232
Чалик Вадим, Чернишева Софія	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ВИКЛИКІВ	236
Чемерисов Олександр	ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ДЕСТРУКТОРІВ ІНВЕСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	239
Чернишева Софія	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОБМЕЖЕННЯ	243
Фролов Михайло, Чернишева Софія	НОТАРІУС ЯК СУБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА РИЗИКИ	246
Яголковська Єлизавета Шевчук Вікторія	НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПІДСТАВИ, ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА	250
Korohodova Olena Chernenko Natalya Hlushchenko Yaroslava	COMMUNITY RESILIENCE IN CRISIS AND MIGRATION CHALLENGES: INTEGRATING INTERNATIONAL TRANSFORMATIONAL DIMENSIONS	252

4. Тіньова економіка в Україні : причини та наслідки. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/34b1d949-bd18-4bb2-b38a-6c6243913c47/content> (дата звернення: 17.04.2026).

Ткаченко К. О.,
студентка 2 курсу спеціальності «Право»
Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства
Бобокал О. М.,
викладач-методист, спеціаліст вищої категорії
Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства
м. Київ, Україна

РОЛЬ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Процес розбудови сучасної української держави як правової та демократичної нерозривно пов'язаний із трансформацією суспільної свідомості..

В умовах повномасштабної війни, глобальної цифровізації та євроінтеграційних прагнень питання формування правової культури набуває особливої гостроти. Правова культура є фундаментом, на якому базується стабільність державних інститутів та ефективність захисту прав людини. Ключовим суб'єктом цього процесу виступає молодь, яка не лише сприймає нові правові цінності, а й активно транслює їх у майбутнє [3, с. 46].

Саме молоде покоління здатне стати рушієм системних змін, оскільки воно менш схильне до впливу застарілих бюрократичних стереотипів і більш адаптивне до сучасних світових стандартів верховенства права.

Теоретичні засади правової культури. Правова культура молоді — це інтегральна характеристика, що відображає ступінь знання правових норм, повагу до закону та здатність реалізовувати свої права у повсякденному житті. Це не лише сукупність знань, а й внутрішня установка на правомірну поведінку. Для сучасної України важливо відійти від моделі «правового нігілізму», що залишився у спадок від тоталітарного минулого, і перейти до моделі активного правового громадянства [5, с. 89].

Правова культура молоді включає емоційно-психологічне сприйняття права, де закон сприймається не як примус, а як справедливий механізм

регулювання інтересів. Вона формується під впливом правової ідеології держави та безпосередньої юридичної практики, з якою стикається молода людина.

Вплив молоді на правотворчі процеси. Сучасна молодь, особливо студенти юридичних спеціальностей, активно долучається до обговорення законопроектів та реформування системи правосуддя. Через молодіжні ради при органах місцевого самоврядування та громадські організації молоді люди впливають на формування регіональної правової політики. Це сприяє тому, що правові норми стають більш адаптованими до потреб реального життя та викликів сучасності [4].

Участь у правотворчості дозволяє молоді відчути безпосередню відповідальність за розвиток країни, перетворюючи їх з пасивних спостерігачів на активних учасників державного будівництва. Молодіжні ініціативи часто стають підґрунтям для важливих антикорупційних та соціальних реформ.

Цифровізація та правова грамотність. Специфікою сучасної молоді є високий рівень цифрової компетентності. Впровадження системи «Дія», електронного судочинства та відкритих державних реєстрів вимагає нового підходу до правової культури. Молодь виступає «провідником» цих інновацій, забезпечуючи прозорість взаємодії між громадянином і державою.

Правова культура в цифровому просторі включає також кібергігієну та розуміння відповідальності за дії в мережі Інтернет. Швидкий доступ до правової інформації через цифрові платформи дозволяє молоді оперативно захищати свої інтереси та вимагати підзвітності від посадових осіб. Це створює нове середовище, де юридична складність процедур мінімізується, а доступність правосуддя зростає.

Правова культура в умовах воєнного стану. Повномасштабна агресія РФ змінила пріоритети правової культури. Сьогодні це також усвідомлення обов'язків щодо захисту Вітчизни, дотримання норм міжнародного гуманітарного права та активна участь у документуванні воєнних злочинів. Молоді волонтери та юристи, які працюють із внутрішньо переміщеними особами, демонструють високий рівень правової свідомості та соціальної відповідальності, що є важливою складовою загальнонаціональної правової культури [1].

Війна викристалізувала розуміння того, що правова культура — це не лише знання законів, а й здатність дотримуватися принципів справедливості навіть у найбільш екстремальних умовах. Молодь бере на себе роль медіаторів та правозахисників, допомагаючи суспільству зберігати правопорядок.

Виховна роль освітнього середовища. Формування правової культури починається в закладах фахової передвищої та вищої освіти. Для студентів

спеціальності «Право» це період професійної ідентифікації. Вивчення таких дисциплін як конституційне право, теорія держави і права, діловодство за державними стандартами (наприклад, ДСТУ 4163:2020) формує базу для майбутньої професійної діяльності [2].

Академічна доброчесність у стінах коледжу стає першим кроком до подолання корупції в масштабах держави. Важливо, щоб освітній процес поєднував теоретичну підготовку з аналізом реальних юридичних кейсів, що дозволяє студентам розвивати критичне мислення та етичний підхід до професії юриста.

Роль молоді у формуванні правової культури є визначальною. Саме через молодіжне середовище впроваджуються цінності верховенства права, справедливості та невідворотності покарання за правопорушення. Формування високої правової культури молоді є запорукою того, що Україна відбудується як сучасна європейська держава, де закон є єдиним для всіх, а права людини — найвищою цінністю.

Це вимагає постійної співпраці між закладами освіти, державними органами та громадянським суспільством. Створення сприятливих умов для правової самореалізації молоді забезпечить сталий розвиток правової системи та зміцнення національної безпеки України в довгостроковій перспективі.

Література:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#n42> (дата звернення: 25.04.2026).
2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015. [Чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf(дата звернення: 25.04.2026).
3. Ковальчук О. М. Правова культура молоді в умовах трансформації українського суспільства. *Юридичний часопис*. 2023. № 2. С. 45–52.
4. Процесуальні кодекси України в редакції від 15.12.2017 р. (із змінами та доповненнями). *Офіційний вісник України*. 2018. № 1. Ст. 2.
5. Сидоренко В. П. Роль громадянського суспільства у формуванні правосвідомості. *Вісник права*. 2022. № 4. С. 88–94. https://lawmaking.academy/wp-content/uploads/ZBIRNYK_06.10.2022.pdf (дата звернення: 25.04.2026).

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції